

Le mont Sinaï. Dieu aurait commencé par parler égyptien, avant de continuer en hébreu.

Les dix commandements

Dieu parle l'égyptien

Selon le Midrash, Dieu aurait commencé par parler en égyptien en énonçant les dix Paroles. Anokhi, le « Je » divin serait un mot du pays des pharaons, et sans le savoir Freud rejoint le Midrash.

מדרש תנחומא (בובר) פרשת יתרו סימן טז

אנכי ה' אלהיך. אמר ר' נחמיה מהו אנכי לשון מצרי הוא, למה הדבר דומה, למלך שנשבה בנו, ועשה ימים רבים עם השבאים, למד סיחתן של אותן השבאים, כשעשה נקמה באויביו והביאו ובא להסיח עמו בלשונו, ולא היה יודע, מה עשה, התחיל לספר עמו בלשון השבאים, כך עשה הקב"ה עם ישראל, כל אותן השנים שהיו ישראל במצרים, למדו סיחתן של מצרים, כשגאלן הקב"ה בא ליתן להם את התורה, לא היו יודעים לשמוע, אמר הקב"ה הריני מסיח עמהם בלשון מצרי, אנוך, אדם שהוא מבקש לומר לחבירו במצרים אני, הוא אומר אנוך, כך פתח הקב"ה בלשונם ואמר אנכי.

Midrash Tanhouma (Ed. Buber) paracha Yitro, chapitre 16

Je suis l'Eternel ton Dieu : Rabbi Néhémie enseigne : quelle est l'origine de *Anokhi* (Je) ? C'est un mot égyptien. A quoi cela ressemble ? A un roi dont le fils est fait captif, et qui passe plusieurs jours en captivité. Il finit par apprendre le langage des prisonniers. Lorsque le roi mène une expédition pour le délivrer, il lui parle dans sa langue (paternelle), mais le fils ne comprend plus. Que fait [le père] ? Il commence par lui parler le langage des captifs, ainsi le Saint, béni soit-Il, agit-Il vis-à-vis d'Israël. Durant toutes les années où Israël se trouvait en Egypte, ils ont appris à parlé l'égyptien, lorsque le Saint, béni soit-Il les délivra pour leur donner la Torah, Israël n'arriva pas à comprendre. Le Saint, béni soit-Il, déclara : je vais leur parler en égyptien, en disant *anokh* – car lorsqu'un homme veut dire à son ami « je » en égyptien, il dit *anokh*. Ainsi, le Saint, béni soit-il, commença par *Anokhi*.